

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Adres do korespondencji:

Parzniew, ul. Przyszłości 5, 05-804 Pruszków tel. 881 939 421

e-mail: sekretariat@krir.pl

www.krir.pl

KRIR/JM/748/2025

Warszawa, 21.07.2025 r.

Pan Dariusz Klimczak
Minister Infrastruktury

Szanowny Panie Ministrze,

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych, na wniosek Wielkopolskiej Izby Rolniczej, zwraca się do Pana Ministra w sprawie zmiany ustawy Prawo wodne w zakresie obowiązku przynależności do spółek wodnych.

Zgodnie z art. 441 ust. 1 wspomnianej ustawy, spółki wodne oraz związki wałowe są niepublicznymi formami organizacyjnymi, które nie działają w celu osiągnięcia zysku, zrzeszają osoby fizyczne i prawne na zasadzie dobrowolności, a ich celem jest zaspokajanie potrzeb w zakresie gospodarowania wodami, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W ocenie samorządu rolniczego przynależność do spółek wodnych zajmujących się gospodarowaniem wodą na gruntach rolnych powinna mieć charakter obowiązkowy. Urządzenia melioracyjne oddziałują bowiem na wszystkie grunty w danym obszarze, przynosząc właścicielom realne korzyści. Dobrowolność przynależności skutkuje tym, że część właścicieli gruntów uchyla się od uiszczania składek oraz nie dba o stan techniczny urządzeń melioracyjnych znajdujących się na ich działkach. Choć przepisy Prawa wodnego przewidują obowiązek ponoszenia opłat również przez osoby niebędące członkami spółek, w praktyce regulacje te pozostają martwe i są bardzo trudne do egzekwowania.

Konieczne jest również wprowadzenie przepisów umożliwiających spółkom wodnym dostęp do informacji o właścicielach gruntów. Obecnie, nawet jeśli uda się ustalić położenie gruntu objętego działaniem spółki, nie ma narzędzi prawnych do pozyskania danych jego właściciela. Uniemożliwia to skuteczne naliczanie i egzekwowanie należnych składek.

Zasadne byłoby także uwzględnienie przynależności do spółek wodnych w Kodeksie Dobrych Praktyk Rolniczych. Powiązanie tego elementu z systemem dopłat obszarowych mogłoby stanowić narzędzie wspierające skuteczność działania spółek i egzekwowanie składek. Przynależność do spółki mogłaby być również jednym z kryteriów oceny wniosków o przyznanie środków w ramach programów wsparcia inwestycyjnego – takich jak modernizacja gospodarstw, systemy nawadniania, ochrona środowiska czy wapnowanie gleb.

Kolejną kwestią wymagającą zmiany jest sposób finansowania spółek wodnych. Obecnie – zgodnie z art. 443 ust. 1 Prawa wodnego oraz art. 131 ustawy o finansach publicznych – spółki wodne mogą otrzymywać dotacje podmiotowe, które służą wyłącznie finansowaniu działalności bieżącej. Tymczasem realne potrzeby spółek dotyczą nie tylko utrzymania istniejącej infrastruktury, lecz również jej rozwoju. Dlatego postulujemy rozszerzenie katalogu form wsparcia o dofinansowanie przedmiotowe, umożliwiające finansowanie konkretnych zadań inwestycyjnych bądź – analogicznie do art. 443 ust. 2 – wprowadzenie możliwości przeznaczania dotacji na inwestycje ze środków budżetu państwa, nie tylko samorządów.

Rozszerzenie możliwości finansowania inwestycji znacząco zwiększyłoby efektywność działania spółek wodnych oraz umożliwiło realizację szerszego katalogu potrzebnych przedsięwzięć w zakresie gospodarki wodnej na terenach rolniczych.

Przedstawiając powyższe,

Pozostaję z poważaniem

PREZES
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH
WIKTOR SZMULEWICZ

W